ש"ע א"ח סי׳ שסב סעיף

ב וסי שעב סעיף ו:

רבינו חננאל

גידור ה' טפחים. פי' כמו

סלע גבוה ה' טפחים ובנה מחיצה עליה ה' טפחים, מחיצה עליה ה' טפחים,

איז מצטרפיז לעשרה.

י בכיון אי כולו בגיווי אי כולו במחיצה. מיתיבי

ב׳ חצירות זו למעלה

ופריק רבה מודה רב חסדא בתחתונה הואיל

הואיל ויש למעלה ממנה

עשרה טפחים. ואקשינן אי הכי תחתונה תיערב

לעצמה דהא סלקו ממנה

. תיערב אפילו לעצמה דהא

לית ליה מחיצתא והנה

התחתונה אוסרת עליה. לא תערב לא

אחד ולא שנים, כלומר לא תיערב לא לעצמה

ילא עם התחתונה. ופירק

. שהיתה העליונה מגופפת,

עד עשר אמות. לפיכד

י העליונה ערבה לעצמו

והתחתונה לעצמה. אי

הכי שהעליונה מגופפת עד עשר אמות. אימא

סיפא פחות מיכן מערבין

אחד ואין מערבין שנים,

תערב חד, דהא ליכא

י טפחים, ואיבעיא תערב

שנים, כלומר תערב לעצמה דהא מגופפת

שנפרצה תחתונה במלואה

לעליונה. אי הכי תחתונה

והנה רואה פני עשרה ינעשית עכשיו העליונה

והתחתונה כאחת, אבל

עליונה לא חד תערב

ולא תרי תערב, דהא נפרצה עליה התחתונה ⁽¹⁾.

דהא [אית] לה מחיצה.

ופריקנן אין הכי נמי

מצטרפין. בעי רב הושעיא

דיורין שבאו בשבת מהו שיאסרו. ופשטנא

מיהא דתנן חצר גדולה

וכר׳. ואוקימנא בשנפרצה

בשבת מותרת אפילו הקטנה. דאיבעיא לן עירב

ררך חלון ונסתם החלון

מהו, לטלטל מזה לזה פתח וכיוצא בו,

וכן מי שעירב מחצר לחצר דרך הפתח ונסתם

הפתח בשבת מהו לטלטל

. חלון אחר שנסתם הפתח.

ואיפשיט שבת שהותרה

ש"מ דיורין הבאין בשבת

איז אוסריז ולא נאסריז. אין אוסוין ילא נאסוין. איתמר כותל שבין [שתי] חצירות שנפל רב אמר

אין מטלטלין באותה חצר

ואסיקנא הילכתא

נמי

. וכו׳.

מרעוד

לא תערב

עם העליונה אית לה מחיצתא,

מחיצה עשרה

בר עולא כגוז

סתומה והולכת

הנה גידור ה' ומחיצה ה' מצטרפו.

כל גגות פרק תשיעי עירובין גידוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצמרפין. נפרק שני דגיטין (דף טו:) פי׳ בקונטרס כגון ט בית עמוק חמשה ויש לו מחילות

חמשה אין מלטרפין להיות תוכו רה"י וקשיא לר"ת דהא אמר בפרק בתרא (דף לט:) דבור וחוליתה מלטרפין ובשמעתא נמי אמר דמודה

רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני י׳ אלא יש לפרש גידוד חמשה גבוה חמשה ונפהא מינה בשתי חלירות זו למעלה מזו ולעליונה כדאמר הכא ול"ע לענין שבת אם יש (ד) י) (לפרש כשיש) תל ברה"ר גבוה חמשה ורחב ארבעה ועל גביו עשו מחילה חמשה שהזורק מרה"ר לתוכו חייב ומתוכו לרה"ר פטור: ובי קתני פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אתחתונה. וא"ת לעיל כדפריך עליונה לא תערב לא חד ולא תרי אמאי לא משני הא דהתני מערבין שנים ואין מערבין אחד אתחתונה וים לומר משום דמשמע ליה מערבין שנים אתרוייהו:

לא תימא אימר אלא ודאי מבעוד יום נפרצה. קשה דהכא אמר אביי דרבה סבר כשמואל דאמר שבת הואיל והותרה הותרה וא"כ תיהשי דאביי גופיה אמר (שבת דף כב.) כל מילי דמר עביד כחומרי דרב בר מהני תלת דעביד כשמואל מתירין מבגד לבגד כו' ואין לומר דמש"ה לא חשיב (ה) הא דהכא משום דרב הונא ורב יהודה נמי סברי כשמואל דהא בגרירה איכא דסברי כשמואל דהא בפרק המוליא (שבת פא.) משמע דסבר רבי יוחנן כסתם משנה דנזיר חופף ומפספס ומיהו י"ל דהכי פריך בהמוליא ומי מלי ר' יוחנן למימר דבר שאין מתכוין אסור דלא כסתם משנה דנזיר אפילו איכא סתמא אחרינא כדאשכחן בבילה (דף כג:) מאי אולמיה האי סתמא מהאי ואין לרבי יוחנן נמי לפסוק כשום אחת בלא ראייה אי נמי יש לומר הא דעביד כחומרי דרב היינו בעלמה לבד מעירוב והבל דהלכה כדברי המיקל בהם או שמא כיון דזימנין הך קולא הויא חומרא כגון דנאסר במקלת שבת דמהאי טעמא נאסר לכל השבת לא חשיב ליה מחומרי דרב דלרב לית ליה הואיל

ס קייב דברי ר"א. בגמ׳ מוקי לה במקום מחילה הפרולה

עד שיהא או כולו בגידוד או כולו במחיצה מיתיבי שתי חצירות זו למעלה מזו ועליונה גבוהה מן התחתונה עשרה מפחים או שיש בה גירוד חמשה ומחיצה חמשה מערבין שנים ואין מערבין אחד פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אמר י' (רב) מודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני עשרה אי הכי תחתונה תערב שנים ולא תערב אחד עליונה לא תערב לא אחד ולא שנים אמר רבה בר עולא כגון שהיתה עליונה מגופפת עד עשר אמות אי הכי אימא סיפא פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אי בעיא חד תערב אי בעיא תרי תערב אמר רבה בריה דרבא כגון שנפרצה התחתונה במלואה לעליונה אי הכי תחתונה חד תערב תרי לא תערב עליונה אי בעיא תרי תערב אי בעיא חד תערב אין הכי נמי וכי קתני פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אתחתונה מדרש מרימר גידוד חמשה ומחיצה חמשה מצמרפין אשכחיה רבינא לרב אחא בריה דרבא (6) אמר ליה תני מר מידי במחיצה אמר ליה לא א והלכתא גידוד חמשה ומחיצה חמשה מצטרפין בעי רב הושעיא דיורין הבאין בשבת מהו שיאסרו אמר רב (כ) חסדא תא שמע י חצר גדולה שנפרצה לקמנה הגדולה מותרת והקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה אמר רבה אימר מבעוד יום נפרצה אמר ליה אביי לא תימא מר אימר אלא ודאי מבעוד יום נפרצה דהא מר הוא דאמר י' בעי מיניה מרב הונא ובעי מיניה מרב יהודה עירב דרך הפתח ונסתם הפתח עירב דרך חלון ונסתם החלון מהו ואמר לי שבת כיון שהותרה הותרה אתמר כותל שבין שתי חצירות שנפל רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד"א ושמואל אמר

לידוד חמשה ומחיצה חמשה איז מצמרפיז 6 ₪

והותרה הותרה ולית ליה נמי הואיל ונאסר נאסר: שבת ביון שהותרה הותרה. פירשתי גפרק קמח (דף יז. ד"ה עירוב): אין ממלמלין בה אלא בארבע. נכלים ששנתו נבית לר"ש: ארן ממלמלין בה אלא בארבע. נכלים ששנתו נבית לר"ש:

וכגון שבשני ראשיה לא נשאר כלל משתי מחילות שבלידה שמקום מחילה זו שנפרלה אינו תוך מחילות הנשארות ובלישנא קמא מוקי לה כגון שאבדה להם דרך באותו מקום וביררו להם מקום מחיצות להיות שלהן ללכת דרך שם בשביל דרכם שאבדו שם ור"א לטעמיה דאית ליה מה שבררו בררו ורבנן סברי דאין להם כח לברור הלכך אף על פי

רשותא היא אבל הכא ב' רשויות האסורות זו עם זו היו ונמצאת כל אחת פרוצה במלואה למקום האסור לה אע"ג דקי"ל" דחלירות רשות אחת הן הכא בשעירבה כל אחת לעצמה עסקינן ורב לטעמיה דאמרים הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו שתי רשויות הן: שעוברים שם אינו רה״ר כיון שלא נמסר לרבים ואינו של רבים כדאמרינן בפרק שני (דף כב:) גבי שבילי בית גלגול האמרת ומחוכה דקאמר ר״א

לאו דוקא מחוכה אלא משום דנקטו רבנן מחוכה קאמר איהו נמי מחוכה כדקאמר בגמרא והכי קמהדרי ליה רבנן אי אחה מודה שאם הוליא מתוכה לרה"ר שהוא פטור אבל אסור שאין לרבים כח שם ולכך אינה נעשית רה"ר אפילו נפלו כל המחיצות סביב והוי כרמלית הכא נמי מקום מחיצה תודה שיהיה כרמלית שאין להם כח בברירתן והא דשבקי רבנן רה"י כדנקט ר"א ונקטי רה"ר משום דר"א דיבר על מקום מחיצה שיהא רה"ר וקאמר שאם הוציא מחוך החצר שהיא רה"י למקום מחיצה חייב אבל רבנן דמיירי במוציא ומכנים לחוכו ממש ואפילו כשנפלו כל מחיצותיה נקטי רה"ר שאצלה הנוכר במשנה ולא רצו למינקט שאם הוציא מתוכה לחצר שאצלה משום דלא נוכר במשנתנו שהיה חצר אצלה אי נמי להכי נקטי רה״ר להוכיח שתוכה חלוק הרבה מרה״ר שאם לא היה חלוק הרבה היה מותר להכנים מרה״ר לתוכה אבל במה שפטור המוליא מרה״י לתוכה אין להוכיח שחלוק הרבה דאפילו אין חלוק אלא מעט מרה״ר פטור המוליא מרה״י לתוכה כיון שאין רה״ר ממש:

א) גיטין טו:, ב) [ל"ל רבא], ג) [גיטין טו:], ד) [לעיל גידוד חמשה. חלר שקרקעיתה גבוה חמשה טפחים והוסיפו על אותו גובה מחילה ה': מודה רב חסדא בסחסונה. דלגבה הויא מחילה לב.ז. ה) לעיל יו.. ו) ולעיל אבל לגבי עליונה לאו מחילה היא שאינה רואה את פני עשרה למחילתה פט.ן, ז) ושסן, ה) ולעיל מ. (ט) [התם איתא חריץ], ואי הוי כוליה בגידוד שפיר טפי משום דמשתמשא להדיא עד סוף י) רש"ל מ"ו, כ) שייך לדף הגידוד ורואה גובהה יותר על

חברתה עשרה ומינכרא מחילתה:

מחתונה חרי תערב. כלומר לעלמה

תיערב דיוריה ולא עם עליונה שהרי

מחיצה ביניהם אבל עליונה אפילו

לעצמה אסורה שהתחתונה אוסרתה

שאין כאן מחילה ולא חד נמי תערב

עם תחתונה שהרי אין כאן פתח

דלגבי תחתונה הכל סתום: במגופפת.

מחיצה עשרה על הגידוד עד עשר

אמות אמלעיות שהניחוה כעין פתח

ולא הניחו שם המחיצה עשרה אלא

מחילה חמשה והגידוד חמשה הלכד

שתיהן מערבות לעלמן ואין זו אוסרת

על זו דלגבי תחתונה כולה סתומה

היא ולגבי עליונה [מחילה] ופתחא

היא ומיהו כי הדדי לא מלו מערבי

משום דלגבי תחתונה הכל סתום:

אימא סיפא כו'. ועל כרחך האי

פחות מכאן אמחילת חמשה שבעשר

האמות קאי דהא בכל ההיקף מחילה

עשרה חיכח: חי בעי חד חערב.

דהא פתח גמור הוא אצל שתיהן:

במלואה. שאין ברחבה אלא עשר

אמות הלכך אסרה עליונה עליה (ג) ולא

מערבה בהדה כדתנן גדולה מותרת

וקטנה אסורה: אי הכי שחשונה חד

מיערב. עם העליונה: מרי לא

מערב. בפני עלמה דעליונה אוסרת

אא"כ עירבה עמה: דיורין הבאין

בשבת. כגון כותל שבין שתי חלירות

שנפל בשבת דהיינו דיורייהו השתח כי

הדדי: מהו שיאסרו. זה על זה:

וקטנה אסורה. [וס"ד] שנפרלה

בשבת: אלא ודאי. על כורחיך הכי

תוקמא דהא את אמרת דיורין הבאין

בשבת אין אוסרין: דאמרת בעאי

מיניה מרב הונא עירב דרך הפחח.

שתי חלירות שעירבו יחד על ידי פתח

שביניהם: ונסתם. בשבת שנפלה

מפולת כנגדו: מהו. לטלטל מזו לזו

דרך גובה הכותל וחורין וסדקין מי

אמרינן הואיל והותר למקלת שבת

Πī

הותר לכולה או לא: כותל שבין שתי חלירות. שלא היה פתח ביניהם

ולא עירבו בו יחד ונפל: רב אמר אין מטלטלין בו אלא בארבע. רב

לית ליה הואיל והותרה הותרה וכחד חצר לא משוינן ליה דקי"לי חצר שלא

עירבה דברי הכל מטלטלין כלים ששבתו באוירא דההיא כולה חדא

הגהות הב"ח

(א) גמ' אשכחיה רבינא לרב אמר ליה אמר אמימר מידי בגידוד חמשה ובמחיצה חמשה אמרליה לא: (ב) שם מהו שיאסרו חור כד שנונא ח"ם חורי (ג) רש"י ד"ה במלואה וכו" עליונה עלה אי לא ערבה: (ד) תום' ד"ה גידוד וכו' לענין שנת אס לענין שבת ים תל כנ״ל ותיבת לפרש ים תו כני ליתוכת לפרם כשיש נמחק: (ה) ד"ה לא תימא וכו' לא חשיב להא דהכח וכו' בפרק המוליח ייז משמע וכו' פריד

גליון הש"ם

נמ' נידוד חמשה ומחיצה חמשה אין מצמרפין. עי׳ לעיל דף עו ע"א תוס׳ ד"ה

מוסף רש"י

גידוד חמשה ומחיצה חמשה. לענין דבעינן מחילה גבוסס דבעינן מחינה עשרה עשרה או עמוק עשרה לרה"י, ואם היה חריך עמוק חמשה והיקיפו עמוק מחיצה חמשה, מצטרפין. להיות נתוכו לה"י (גיטין טו:). הגדולה כלי להוציא מותרת. הבתים שבה אם עירבה לעלמה ולא אסרי עלה בני קטנה (לעיל צב.). עירב דרד ברר הפתח. אם היו ב' חלרות ופתח ביניהם ועירבו דרך הפתח ונסתם הפתח, או ביניהם דעירבו על דעת שנפלה מפולת. מהו. מי שרי לאשתמושי דרך שאר חלונות הפחותות מד' שאין ראויות לעירוב כדאמרינן

א) משמע דרבינו גרם דעליונה לא חד תערב ולא תרי תערב וחמוה דא"כ היכי תחתונה יכולה לערב עם העליונה ול"ע.